

(18)

මධ්‍යශිලා යුගයේ මානවයා භාවිතකරන ලද කරදිය බෙල්ලන්ගෙන් හා කරදිය මත්ස්‍ය අවශේෂවලින් නිර්මිත ආභරණ

මධුමාලි නිවන්තිකා රණසිංහ
සිව්වන වසර
rad.madhumaliniwanthika@gmail.com

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙතෙක් සිදුකර ඇති ප්‍රාග් ඓතිහාසික කැණීම්වලින් හමුවූ කරදිය බෙල්ලන්ගෙන් හා මත්ස්‍ය අවශේෂවලින් කරන ලද ආභරණ පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදුකිරීම මෙම ලිපියේ අරමුණ වේ.

අවුරුදු දහස් ගණනකට පෙර සිටි මානවයා පරිසරයත් සමඟ උරෙහුර ගැටෙමින් තම ජීවිතය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ස්වභාවික පරිසරය සහය කරගෙන එක් එක් කාලවලදී විවිධ තාක්ෂණික විප්ලවයන් හඳුන්වාදෙන ලදී. ප්‍රාග් මානවයා භාවිත කරන ලද තාක්ෂණික ක්‍රම, ඒ සඳහා භාවිතකරන ලද මෙවලම් සහ ඒවායෙහි ස්වභාවය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය තවත් අනු කොටස් තුනකට බෙදා දක්වා ඇත. එනම් ආදිතමයන් විසූ පුරාශිලා යුගය (*Paleolithic*), ප්‍රාග් නූතන මිනිසා විසූ මධ්‍යශිලා යුගය (*Mesolithic*), ඔවුන්ගේ කෘෂි ආර්ථිකය දියුණුකරමින් ලෝහ භාවිතයට අවතීර්ණවූ නවශිලා යුගය (*Neolithic*) වශයෙනි (අධිකාරි,2005; පි.20).

මේ යුග ක්‍රිත්වය අතුරින් මේ වනවිට සවිස්තරාත්මකව විස්තර අනාවරණයකරගෙන තිබෙන මධ්‍යශිලා යුගය අදින් වසර 40000 සිට ක්‍රි. පූ. 1000 දක්වා කාල නිර්ණය වී තිබේ. දැනට සිදුකර ඇති පර්යේෂණ අනුව ලංකාවේ මධ්‍ය ශිලා යුගයේ සාධක ඉරණමවූ පාංශු සංකීර්ණය ආශ්‍රිතව ද කුරුවිට බටදොඹලෙන, අත්තනගොඩ අළුලෙන, කිතුල්ගල බෙලිලෙන, බුලත්සිංහල ෆාහියන්ලෙන, වරකාපොළ දොරවක ඇතාබැඳිලෙන, අලවල පොත්ගුල්ලෙන යන ගුහා තැන්පතු වලින්ද බෙල්ලන්බැඳි පැලැස්ස, පල්ලෙමලල, මිණිඇතිලිය වැනි එළිමහන් ස්ථාන ආශ්‍රිත ව සිදුකරන ලද කැණීම් ඇසුරෙන් ද හඳුනාගෙන තිබේ. මෙම පර්යේෂණවලින් මධ්‍ය ශිලා යුගයේ ජීවත්වූ මානවයා වාසය කළ පරිසර තත්ත්වය, ජීවනෝපාය ක්‍රමය, භාවිතාකරන ලද තාක්ෂණය, ජනාවාස, හුවමාරු ක්‍රමය, කලාව, අභිචාර විධි, භෞතික මානවවිද්‍යාව වැනි විෂය ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව තොරතුරු අනාවරණය කරගෙන තිබේ.

අදින් වසර ලක්ෂ 50කට පමණ පෙර අප්‍රිකාවේ ඕල්දුවායි ගොප්වලින් ලැබෙන සාධකවලට අනුව මානවයාගේ පළමු පුරුක වන ඔස්ට්‍රලෝපිතෙකස් මානවයා බිහිවූ බව සැලකෙයි. ඉන් අනතුරුව වසර දහස් ගණනක් තිස්සේ විවිධ ශාරීරික හා සංස්කෘතික වෙනස්කම්වලට ලක්වෙමින් අදින් වසර 125000-100000 පමණ වනවිට හෝමෝ සේපියන් සේපියන්ස් හෙවත් කායික ලක්ෂණ අතින් නූතන මානවයා බවට පත්වූහ. දැනට හඳුනාගෙන

ඇති සාධක අනුව මධ්‍යශිලා යුගයේ විසූ මානවයා නවීන මානවයන් ලෙස පුරාවිද්‍යාඥයින් හඳුන්වනු ලබයි. එයට හේතුව ඔවුන් කෙරෙන් “නවීන මානව හැසිරීම්” පෙන්නුම් කරන නිසාය. ඒවා මෙසේ ය.

- ❖ දුරස්ථ මානව ජනාවාස අතර සංක්‍රමණය හා භාණ්ඩ හුවමාරුව.
- ❖ පවුල් අතර අවකාශය(ඉඩකඩ) බෙදා හදාගැනීම.
- ❖ මළසිරුරු හුමදානය හා ආලේපන ගැල්වීම ආදී අවමඟුල් පිළිවෙත් පැවැත්වීම.
- ❖ පෞද්ගලික ආහරණ හෝ පළඳනා පැළඳීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික සන්දර්භ තුළින් හඳුනාගෙන ඇති කලාත්මක නිර්මාණ ගුණයක් පෙන්නුම් කරන නිර්මාණ අතුරින් ආහරණ ලෙස යොදාගන්නට අතැයි සැලකෙන නිර්මාණවලට ලැබෙන්නේ ප්‍රමුඛස්ථානයකි. මේවා ආහරණ වශයෙන් භාවිතා කරන්නට ඇති බව මානවවංශ විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ මඟින් තීරණය කළ හැකි ය.

“අතීතය දෙස එබී බැලිය හැකි හොඳම කැඩපත වර්තමානයයි.” මේ අනුව හෝමෝ සේපියන් සේපියන්ස් හෙවත් නූතන මානවයාගේ ජීවන රටාව, වර්යාවන් හා සංස්කෘතියේ ලක්ෂණ ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට යොදාගත හැකි ජීවමාන සාධකය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වැදි ජනතාව පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමයි. මේ බව කේ. ඒ. ආර්. කෙනඩි හා ඩයනා හෝකි සිදුකර ඇති පර්යේෂණ මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ ශිරාන් දරණියගල මහතා ද මේ සම්බන්ධයෙන් අදහස් ඉදිරිපත්කර ඇත (ගුණවර්ධන,2010; 321).

ශ්‍රී ලංකාවේ වැදි ජනතාව පිළිබඳව පර්යේෂණයක් සිදුකළ සෙලිග්මාන්වරු පවසන පරිදි 19වන සියවසේ මුල් භාගයේදී වැදි පිරිමි සහ කාන්තා පාර්ශවය කන්වලද ඇත්දල කැබලි කරාබු ලෙස පැළඳීමට උනන්දුවී සිට ඇත (ගුණවර්ධන,2010; 188,189).

ආහරණ පැළඳීම සම්බන්ධව වැදි සමාජය විසින් අනුගමනය කරන තවත් ප්‍රධාන සම්ප්‍රදායක් වන්නේ තම වර්ගයේ පුරුද්ද පවත්වාගෙනයාම සඳහා පරිසරයේ අමුද්‍රව්‍ය භාවිතාකර නිර්මාණය කරගන්නා ආහරණ පැළඳීමයි. බොහෝවිට වයස්ගත කාන්තාවන් තම වර්ගයේ වාරිත්‍රයක් ලෙස ආහරණ පැළඳිනු ලබයි. ඇතැම් කාන්තාවෝ මාල කිහිපයක් පළඳින අවස්ථා දැකගත හැකිය (ගුණවර්ධන,2010; 191). පිරිමි වැදි ජනයා අතර ස්වභාවික පරිසරයෙන් සොයාගන්නා ඇත්දත්, කොට්දත්, මුව අං කැබලි සහ කළුරු දූව කොටස් භාවිතාකර මුදු පැළඳීම බහුල ලෙස දැකගත හැකිය. වැදි ජනතාව විසින් මෙම ආහරණ ගෙල පැළඳීම මඟින් තම ශරීරය අලංකාර ලෙස තබාගැනීම අපේක්ෂා කළාට අමතරව අභිචාර බලයක් ගම්‍යමානවූ බව සෙලිග්මාන්වරු පවසයි.

මේ අනුව බලංගොඩ මානවයා සහ වර්තමාන වැද්දන්ගේ ආහරණ භාවිතය සංසන්දනය කිරීමෙන් පෙනීයන්නේ වැද්දන් ස්වභාවික පරිසරයෙන් සපයාගත් අමුද්‍රව්‍ය ඉතා සරල තාක්ෂණයක් යොදාගනිමින් විලාසිතාවක් මෙන්ම යමක් සංකේතවත් කිරීමේ අරමුණින් පළඳින්නට ඇති බවයි.

ලෝකයේ ආහරණ භාවිතයේ අතීතය මෙසේ ය. ලෝකයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ ආහරණ මුලින් ම පැළඳූ බවට සාධක හමුවන්නේ දකුණු අප්‍රිකාවේ බ්ලම්බෝස් නම් ගල්

ලෙනෙහි. (ජායාරූප අංක 5) මෙම ගල්ලෙනෙන් හමුවන සිදුරු සහිත බෙලි කවච අදින් වසර 75000කට පෙර එකට අමුණා ආහරණ ලෙස භාවිතා කර ඇති බව සොයාගෙන තිබේ. (www.sciencedaily.com) වෙනත් දකුණු අප්‍රිකානු ක්ෂේත්‍රයකින් පැස්බර කටුවලින් කරන ලද ආහරණවලට සමාන නිර්මාණ සොයාගෙන තිබේ. ඉන්දියාවේ පත්මේ නම් ස්ථානයෙන් ද මුල් ම ආහරණ භාවිතය පිළිබඳව සාධක ලැබී තිබේ (පෙරේරා, 2010; 184). සමුද්‍රයේ තනි කටුව දරන “Nassarius” ගණයට අයත් ගොඵබෙල්ලන් ද ඉහත ආකාරයට ප්‍රධාන ශරීර කුහරය සිදුරුකොට පබළු ලෙස භාවිතාකර ඇති බවත් ඒවා මධ්‍යපුරා ශිලා යුගයට අයත් බව හඳුනාගෙන තිබේ. මේවා අදින් වසර 100000-135000ක් පමණ පැරණි වේ. මීට අමතර ව ඊශ්‍රායලයෙන් සහ ඇල්ජීරියාවෙන් ද ආහරණ භාවිතය පිළිබඳව සාධක හමුවී තිබේ (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2013; 4).

මධ්‍ය ශිලා යුගයේ මානවයා ජීවත් වූ බොහොමයක් ගල්ලෙන් හා ගල් පියසි තෙත් කලාපයේ පිහිටා තිබුණත් විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා වෙරළබඩ කලාපයට යාමිර්මී කරන්නට ඇති බවට සාධක හමු වේ. බොහෝවිට මෙසේ යන්නට ඇත්තේ ආහාර අවශ්‍යතාවය සපුරාගැනීම පිණිස විය හැකි ය. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ පටන්ම තෙත් කලාපයේ හා වෙරළබඩ කලාපය අතර හුවමාරු ක්‍රමයක් තිබී ඇත. කිතුල්ගල අවට ඉතා කුඩා කලපු ගොඵබෙල්ලා හමුවේ (දුරණියගල, 1991; 22). මේ ආකාරයටම බෙල්ලන්බැඳිපැලැස්ස, කබරගල්ගේ, බෙලිලෙන, බටදොඹලෙන යන ස්ථානවලින් ද මුහුදු බෙලිකටු හමු වී ඇත. බටදොඹලෙනෙන් අදින් වසර 19000කට පෙර ස්ථරයකින් මඩු වලිගයක කොටසක් හමු වී ඇත. අලවල පොත්ගුල්ලෙනෙන් ද මඩු මත්සයෙකුගේ කොටස් සහ කිරිමෝර දතක් හමුවී තිබේ (ඇල්ගිරිය සහ වෙනත් අය, 2009; 75). එසේ ගිය අවස්ථාවල වෙරළේ දුටු සමුද්‍ර බෙලි කවච, මෝර අවශේෂ ආදිය ගුහා වෙත ප්‍රවේසමෙන් රැගෙන එන්නට ඇත. ඇතැම්විට ලුණු සමඟ මිශ්‍ර වීමෙන් ද සමුද්‍ර බෙලි කවච තෙත් කලාපීය ගුහා වෙත පැමිණෙන්නට ඇත.

මෙසේ ගුහා තුළට රැගෙන ආ සමුද්‍ර බෙල්ලන්ගේ අවශේෂ සහ මෝර අවශේෂවලින් නිර්මාණය කරන ලද පළඳනා භාවිත කිරීමේ මූලික සංකල්පය වන්නේ සංකේතාර්ථයයි. එනම් තෙත් කලාපීය ගුහා ආශ්‍රිතව සුළඟ ව හමුවන බෙල්ලන්ට වඩා කිලෝමීටර් ගණනාවක් දෙපයින් ගොස් සුරක්ෂිත ව ගෙනා සමුද්‍ර මත්ස්‍ය අවශේෂ සතු පුද්ගලයෙක් වෙතත් පුද්ගලයෙකුට වඩා සුවිශේෂී ව සලකන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම කලාත්මක ලෙස සකසන ලද මෝර පළඳනා එකල මහාර්ඝ විලාසිතාවක් වන්නට ඇත. මේ නිසා වෙරළෙන් සොයාගත් මෙම අවශේෂ ළඟ තබාගැනීමට වඩා පළඳනා ලෙස පැළඳීමෙන් අනෙක් පිරිසට නිරන්තරයෙන් පෙනීමට සැලැස්වීමෙන් තමන් විශේෂ පුද්ගලයෙක් ලෙස අන් අයට දැනවීමට හැකියාවක් ලැබෙයි. මෙය ආහරණ පැළඳීමේ මූලාරම්භයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකි ය.

නිර්මාණය කර ඇති පළඳනා සඳහා දෙපියන් බෙල්ලන් (Bivalvia) මෙන්ම තනි කටුවක් දරන බෙල්ලන් ද (Gastropoda) යොදාගෙන තිබේ (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2013; 2).

මේ වනවිට සිදුකර ඇති ප්‍රාග් ඓතිහාසික කැණීම්වලට අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ කරදිය බෙල්ලන්ගෙන් සහ මත්ස්‍ය අවශේෂවලින් සකස් කරන ලද ආහරණ පිළිබඳව ශාඛිකයන් ලෙස, බටදොඹලෙන, බෙලිලෙන, බෙල්ලන්බැඳිපැලැස්ස, පොතාන ගුහාව සහ අලවල පොත්ගුල්ලෙන යන ස්ථානවලින් ද මෑතකදී කැණීම් සිදුකළ කුරගල ප්‍රාග් ඓතිහාසික ජනාවාසයෙන්ද සාධක අනාවරණය වී තිබේ.

ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේදී සමුද්‍ර බෙලි කවච හා කුඩා මුහුදු බෙල්ලන් මගින් නිර්මිත පබළු හඳුනාගත හැකි ය. එවැනි පබළු කිහිපයක් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක තොරතුරු පහත දක්වා තිබේ. බටදොඹලෙන වෙත සංස්කෘතික ස්ථරයෙන් හමුවී ඇති තනි කටුවක් සහිත සමුද්‍ර බෙල්ලෙකුගේ කවචයේ මුදුනේ වූ කොටසකින් නිර්මාණය කර ඇති පබළුවක් හමුවී තිබේ. පබළුවේ ලක්ෂණ අනුව මෙය බොහෝවිට මුහුදේ වසන Conus ගණයට අයත් බෙල්ලෙකුගේ කවචයේ මුදුන ප්‍රදේශයෙන් නිර්මාණය කර ඇති බව අනුමාන කළ හැකි ය. ඕවලාකාර හැඩයෙන් යුත් මෙම පබළුව දිගින් මි.මී. 8.7ක් ද පළලින් මි.මී.7.7ක් ද ඝනකමින් මි.මී.1.5ක් ද වේ. ලා කහ පැහැති මෙම කවච කොටසේ දාරය සුමට ලෙස සකස් කර ඇත. මධ්‍යයේ සිදුරකි. සිදුරෙහි ඇතුළු කවචයේ විශ්කම්භය මි.මී. 3.0ක් ද පිටත කවචයෙහි විශ්කම්භය මි. මී. 3.2-මි.මී.3.7ක් ද වේ. එම ස්ථරය අදින් වසර 20000ක් පමණ පැරණි ය (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2013; 6).

බටදොඹලෙන 7c සංස්කෘතික ස්ථරයෙන් හමුවී ඇති සමුද්‍රයේ වසන Conus ගණයටම අයත් සමුද්‍රයේ වෙසෙන බෙල්ලෙකුගෙන් නිර්මාණය කරන ලද පබළුව අදින් වසර 38000ක් පැරණි ය. මෙම පබළුව මේවනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික ස්ථරයකින් හමුවී ඇති පැරණි ම පබළුව ලෙස සලකනු ලබයි. තනි කටුවක් සහිත සමුද්‍රයේ වෙසෙන බෙල්ලෙකුගේ කුමානුකූලව ඉවත්කරන ලද වටකුරු කොටසකින් නිර්මාණය කර ඇත. ඕවලාකාර හැඩැති මෙම නිර්මාණය පළලින් මි.මී. 13.7ක් ද දිගින් මි.මී.15.3ක් ද ඝනකමින් මි.මී.1.5ක් ද වේ. මධ්‍යයේ මි. මී. 4.4ක විශ්කම්භයකින් යුත් සිදුරක් විද ඇත. මෙම පබළුවේ වර්ණය දුඹුරු හා රතු මිශ්‍ර පැහැයක් ගනී. මෙහි පිටත වටකුරු දාරය රළු මතුපිටක අතුල්ලා ඉතා සුමට ලෙස සකස් කර ඇත (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2013;7).

බුලත්සිංහල ශාඛිකයන් ලෙසින් හමුවන Olivia ගණයට අයත් සමුද්‍රවාසී පූර්ණ බෙලි කවචයක ඉහළ මුදුන සිදුරැකිරීමෙන් නිර්මාණය කර ඇති පළඳනාවක් හමුවී තිබේ. බෙල්ලාගේ පූර්ණ උස මි. මී. 30.7ක් වේ. Olivia ගණයට අයත් බෙල්ලෙකුගෙන් නිර්මිත පළඳනාවක් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික සන්දර්භයකින් හමුවන එකම අවස්ථාව මෙය වේ. මෙය කුමන කාලවකවානුවකට අයත්දැයි නිශ්චිත ව ම හඳුනාගෙන නැත. (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය ,2013; 7)

අලවල පොත්ගුල්ලෙනෙන් පූර්ණ සමුද්‍ර බෙල්ලන්ගෙන් නිර්මිත පබළු නවයක් හඳුනාගෙන තිබේ. එම කුඩා බෙල්ලන්ගේ ප්‍රධාන ශරීර කුටීරයේ සිදුරු විද පබළු හෝ පළඳනා ලෙස භාවිතාකිරීමට සකස් කොට ඇත. මෙවැනිම තවත් බෙලි පබළු බටදොඹලෙන, කුරගල හා ශාඛිකයන් ලෙසින් ද හමුවීමෙන් පැහැදිලිවන්නේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා පුළුල් ලෙස මේවා

පබළු හෝ පළඳනා ලෙස භාවිතා කර ඇති බව ය. මෙම බෙලි පබළු සුදු, ලා කහ සහ කළු යන පැහැයන්ගෙන් හෝ ඊට සමාන මිශ්‍ර වර්ණවලින් යුක්ත ය. බලංගොඩට ආසන්න කුරුමල ප්‍රාග් ඓතිහාසික වාසස්ථානයෙන් කුඩා සමුද්‍ර බෙල්ලන්ගෙන් නිර්මිත පළඳනා සියයකට අධික ප්‍රමාණයක් හමුවී ඇති බව සඳහන් වේ. (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2013; 2)

ආහියන් ලෙනෙන්, බටදොඹලෙනෙන් හා අලවල ලෙනෙන් හමුවී ඇති සමුද්‍රයේ ජීවත්වන කුඩා බෙල්ලන්ගේ කවච සිදුරුකර සකස් කර ඇති බෙල්ලන්ගේ සිදුර මනාව පරීක්ෂා කිරීමෙන් මේවා පළඳනා ලෙස භාවිතාකරන්නට ඇති බව සොයාගෙන ඇත. එහි සිදුරේ එක් පාර්ශවයක් බොහෝ ලෙස සිනිඳු වී ඇති අතර එය වැල්පටක අමුණා පහළට එල්ලීම නිසා කාලයක් පුරා චලනය වීමේදී ඇතිවන ලක්ෂණයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ. (අධිකාරි, මනමේන්ද්‍රආරච්චි, 2012; 199)

ප්‍රාග් ඓතිහාසික ජනාවාස ආශ්‍රිතව සමුද්‍ර බෙල්ලන්ගෙන් නිර්මිත ආභරණවලට අමතර ව මෝර මත්සයාගේ අවශේෂවලින් සකස් කරන ලද ආභරණ ද හමුවී තිබේ. මේ අතර කිරිමෝරා, වැලිමෝරා, කොටිමෝරා, උදළු මෝරා වැනි මෝර විශේෂයන්ගේ අවශේෂ හමුවේ. මෝර අවශේෂ පාදක කරගනිමින් මධ්‍ය ශිලා යුගයේ මානවයා මෝර දඩයම් කළ බවට එකවර නිගමනයකට එළඹීමට නො හැක. මෝරා ගැඹුරු මුහුදේ ජීවත්වන ප්‍රමාණයෙන් විශාල මත්සයෙකි. ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ ගැඹුරු මුහුදේ ධීවර කටයුතු කිරීමට සමුද්‍ර තරණයට හෝ මසුන් දඩයම් කිරීමට ආම්පන්න දියුණුවී නො තිබුණි. එසේ තිබුණු බවට සාධක ද මේ වනතුරුත් සොයාගෙන නැත. බොහෝවිට සිදුවන්නට ඇත්තේ වෙරළට ගසාගෙන ආ මෝර අවශේෂ කුතුහලය පෙරදැරිව ගුහාව වෙත රැගෙන ඒමයි. මෙසේ රැගෙන ආ මෝර අවශේෂ ආභරණ ලෙසත්, වීරත්වය කියාපාන සංකේතයක් ලෙසත් ළඟ තබාගන්නට ඇත.

බුලත්සිංහල ආහියන් ලෙනෙන් මෝරාගේ කොඳුඇටයකින් සකස්කරන ලද පබළුවක් හමුවී ඇත. මෙය අදින් වසර 38000ට කාලනිර්ණය කර ඇත. අලවල පොත්ගුල්ලෙන කැණීමෙන් මෝර මතසයෙකුගේ දතකින් සිදුරක් විද නිර්මාණය කරන ලද ආභරණයක් හමුවී තිබේ. (ඡායාරූප අංක 1) මෙම දත ඉංග්‍රීසියෙන් Black tip Shark ලෙසද විද්‍යාත්මකව Carcharhinus limbatus නම් මෝර විශේෂය වීමට බොහෝදුරට ඉඩ ඇති බව දක්වා තිබේ.(අධිකාරි, මනමේන්ද්‍රආරච්චි, 2012; 198) මෙම දතට සමාන සිදුරක් විදින ලද තවත් මෝර දතක් ආහියන් ලෙනෙන් මිශ්‍ර පස් ස්ථරවලින් සොයාගෙන තිබේ. මීට අමතර ව බෙල්ලන්බැඳිපැලැස්ස, බටදොඹලෙන හා සීගිරිය අලිගල යන ගුහාවලින් ද මෝර විශේෂවල දත් හමුවී ඇත. නමුත් සිදුරු විද පළඳනා ලෙස සකස් කරගත් දත් හමුව ඇත්තේ ආහියන් ලෙනෙන් සහ අලවල පොත්ගුල්ලෙනෙන් පමණි.

සමුද්‍ර බෙලි කවච, කුඩා බෙල්ලන් හා මෝර අවශේෂ යොදාගෙන සකස්කරන ලද ආභරණ නිපදවන ලද තාක්ෂණය පිළිබඳව සොයාබැලීම වැදගත් වේ. බෙල්ලන්ගෙන් පබළුව සෑදීම සඳහා අවශ්‍ය හැඩය ලබාගැනීම සඳහා සහ මතුපිටක ඇතිල්ලීමෙන් අවශ්‍ය හැඩය ලබාගන්නට ඇත. බෙලි කටුවේ දාරය යමක අතුල්ලා අවශ්‍ය හැඩය ලබාගන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම බටදොඹලෙනෙන් හමු වූ සමුද්‍ර බෙල්ලන්ගෙන් රවුම් හැඩයේ පබළු නිර්මාණය කිරීම සඳහා

මෙම ක්‍රමවේදය භාවිතා කරන්නට ඇත. මෙම බෙල්ලන්ගේ දාරයේ පිටපැත්තේ ඇති දාර නිර්මාණයකිරීම සඳහා ශිලාමෙවලම් භාවිතාකරන්නට ඇත. පබළුවේ මැද සිදුර සියුම් ආකාරයෙන් නිර්මාණය කර ඇත. සිදුර තැනීමේදී දෙපසින්ම සිදුරුකර ඇති බව හඳුනාගෙන තිබේ. මෝර මත්සයාගේ දතෙන් සියුම් ලෙස ශිලාමෙවලමක් භාවිතාකර සිදුර විද අලවල ලෙනෙන් හා ෆාහියන් ලෙනෙන් සොයාගත් ආකාරයේ ආහරණ නිර්මාණය කරන්නට ඇත.

බෙලි කවචවල සිදුර නිර්මාණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ලද තාක්ෂණය පිළිබඳව මේ වන තෙක් වෙන ම අධ්‍යයනයන් සිදුකර නොමැති අතර සියුම් ශිලා මෙවලම් භාවිතා කරමින්

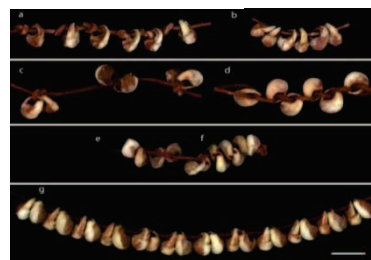
ඡායාරූප අංක 1 - මෝර මත්සයාගේ දතකි නිර්මාණය කළ මෙවලම

ඡායාරූප අංක 2-බටදොඹලෙනෙන් හමුවූ මුහුදු බෙල්ලෙකුගෙන් නිර්මිත පබළුව (www.archaeology.lk)

ඡායාරූප අංක 3-බටදොඹලෙනෙන් හමුවූ කිරිමෝර දත් (www.archaeology.lk)

ඡායාරූප අංක 4-ප්‍රාග් ඓතිහාසික ගුහා කැණීම්වලින් හමුවූ “Nassarius Kraussianus(NK)” මුහුදු බෙල්ලන්ගෙන් නිපදවා ඇති ආහරණ

ඡායාරූප අංක 5-බිලම්බෝස් ගල්ලෙන (අන්තර්ජාලය ඇසුරිනි)

සිදුරු කරන්නට ඇතැයි විශ්වාස කරයි. (මනමේන්ද්‍රආරච්චි සහ වෙනත් අය, 2012; 02) එමෙන් ම පබළු නිර්මාණය කරගැනීම සඳහා සුදුසු බෙලිකටු තෝරාගැනීමට තරම් සුවිශේෂී හැකියාවක් මෙකල මානවයාට තිබේ ඇත. මොවුන් වෙරළට ගිය අවස්ථාවල දී මුහුදු රැල්ලට මැදුණු දිලිසෙන පෘෂ්ඨයක් සහිත බෙල්ලන් ගුහාව වෙත රැගෙනවිත් ඒවා සිදුරුකර බෙල්ලන් නිපදවාගෙන තිබේ. මේ බවට සාධක බටදොඹලෙනෙන් හමුවන දිලිසෙන පෘෂ්ඨයක් සහිත බෙලි පබළුවලින් පැහැදිලි වේ.

වර්තමානයේ කාන්තාවන් මෙන්ම පුරුෂයන්ටත් නැති ව ම බැරි ආහරණ පැළඳීමේ විලාසිතාවේ ආරම්භයට දිගු ඉතිහාසයක් තිබෙන බව මේ වනවිට සිදුකර ඇති ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණවලින් තහවුරු වේ. අදින් වසර 40000ක් පමණ පැරණි සාධක හමුවන මධ්‍යශිලා යුගයේ මානවයා භාවිතා කරන ලද ආහරණ තුළින් ඔවුන්ගේ නිර්මාණශීලී හැකියාව, තාක්ෂණය සහ ස්වභාවික පරිසරයත් සමඟ තිබූ සබැඳියාවත් පැහැදිලි වේ. වෙරළාශ්‍රිත ව සිටින බෙල්ලන් විශාල දුරක් ප්‍රවේශමෙන් රැගෙනවිත් ඒවා රළු මතුපිටක ඇතිල්ලීමෙන් රවුම්, ඕවලාකාර ආදී හැඩ ලබාගෙන තිබේ. බෙලි කවචවල සහ මෝර දත් සිදුරු විදීමත් සියුම් ශිලා ආයුධවලින් ඉතා සංයමයෙන් කළයුතු කටයුත්තකි. ආහරණ නිර්මාණය කරගැනීමේදී මධ්‍යශිලා යුගයේ විශිෂ්ටතම තාක්ෂණය වන ශිලා මෙවලම් තාක්ෂණය බෙහෙවින් උපයෝගී වී ඇත. මෙම කුඩා ආහරණ තුළින් මධ්‍යශිලා යුගයේ මානවයාගේ සියුම් කලා කෞෂල්‍යය, නිර්මාණාත්මක චින්තනය හා සංයමය විද්‍යමාන කරයි. ආහරණ සෑදීම සඳහා යොදාගත් අමුද්‍රව්‍ය තුළින් විලාසිතා සඳහා ඔවුන්ගේ ජීවිතය හා අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් බැඳී තිබූ පරිසර සම්පත් කලාත්මක ව යොදාගත් ආකාරය විෂද කරයි.

ආශ්‍රේය මූලාශ්‍ර හා ලිපි නාමාවලිය

අඹන්වල වන්දිම බණ්ඩාර, (2006) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ හා ශිරාන් දරණියගල, වැලිපිළ පුරාවිද්‍යා සඟරාව, හත්වන කලාපය, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල

අධිකාරී ගාමිණී, (2005) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික උරුමය සහ කළමනාකරණය, පුරාතන ශාස්ත්‍රීය ලිපි සංග්‍රහය, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල, කොළඹ

අධිකාරී ගාමිණී, මනමේන්ද්‍රආරච්චි කැළුම්, (2012) ප්‍රාග් ඓතිහාසික අලවල පොත්ගුල්ලෙන, ආචාර්ය පී.ඊ.පී දරණියගල 39වන ගුණ අනුස්මරණ වෙනුවෙන් පැවැත්වූ පුරා ජෛව විවිධත්ව සමුළුව, පර්යේෂණ ලිපි සහ පත්‍රිකා එකතුව, ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය, බත්තරමුල්ල

දැරණියල ශිරාන්, (1991) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඉතිහාසය, පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය

ඇල්ගිරිය ප්‍රහීන්, කුමාර සේනක සහ වෙනත්, (2009) අලවල පොත්ගුල්ලෙන ප්‍රාග් ඓතිහාසික ගුහා කැණීමෙන් හමුවූ මත්ස්‍ය අවශේෂ විශ්ලේෂණය, ප්‍රාග් ඓතිහාසික දඩයම්කරුවන් සොයා අලවල ගුහාවට යාම, පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනය, කොළඹ

ගුණවර්ධන ප්‍රියාන්ත, (2010) වැදි ජනතාවගේ ආහරණ හා ඇඳුම් පැළඳුම්, වැදි ජන උරුමය, වැදි ජන උරුමය, නෙප්වුන් ප්‍රකාශන, බත්තරමුල්ල

දැරණියල ශිරාන්, (2003) සබරගමු වංශකතාව-පළවෙනි වෙළුම, සබරගමු පළාත් සභාව

මනමේන්ද්‍රආරච්චි කේ එන්, ප්‍රේමරත්න එස් එන්, අධිකාරී ගාමිණී, (2013) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයට අයත් බෙල්ලන්ගෙන් නිර්මිත පබළු හා පළඳනා, *"The journal of Arcaaeology and Heritage Studies"*, පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය

මැන්දිස් තුසිත හා වගලවත්ත තුසිත, (2008) ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතියේ මුල් පියසටහන්, එස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, කොළඹ